

Broderskab i Norden

Taler

Johan Sebastian Welhaven

Dato

12 juni 1856

Sted

Uppsala

Omstendigheter

Tale til det norske studentertog i Sverige

- 1 Til det urgamle Kongehjem, Ættehougenes og Offerhallernes Egn, til det ældste Lærdomssæde i Norden er en Skare af Ynglinger fra Norges Høiskole komne i Samfærd med Vennerne fra Kjøbenhavn og Lund, hidkaldt af Upsalaungdommens varme Brodersind. Nu staar det igjen for Tanken hvad
- 5 Yngve Sahlin udtalte, da han ved Besøget i Christiania bød os hid: «Norges Folk,» sagde han, «elsker Nordens gamle Minder». Denne Hu skulde drage os til Fyrisaaens Bred.

- Velan, det er sandt, Nordmanden elsker Minderne. Han er stolt ved
- 10 Bevidstheden om, at der gives en uovertræffelig Sagaskrift af gammelnorsk Rod og Aand, og han erkjender, hvad han skylder den: vækkende Selvbetragtning, Kraft til ny Forhaabning. Det har bragt ham til mere og mere at udvide Mindets Syn over det større, vidtomfattende Hjem, at anskue Stammens Grundbillede i de store, rolige Fællestræk. Og Betragtningen har styrket denne Forvisning om
- 15 Broderskab i Norden, hvormed vi ikke blot see ind i Forgangenheden, men frydes og opløftes i dette levende Nu og tage gode Varsler for det Kommende. Saaledes droges vi hid, for at stedens Ansigt til Ansigt med Sveas høisindede Folk, forat nyde Gjenkjendelsen og vinde Indtryk til dybere Selvprøvelse; thi midt i den freidige Følelse af vor Frihed og Lykke skal Broderskabets Aand vise os,
- 20 hvad der i vor Stræben og Skik er Mangelfuldt, hemmende Eensidighed, indsneget Vanart - og det skal beseires! Ja, lad denne Alvorshu være hos ethvert af Folkene, da styrkes og voxer Nordens Ære!

- Norges og Sverigs Forbund, fremtvunget i en Omvæltningens Tid, stiftet af
- 25 Statskløgt, havde, trods Modstræben og Beregning, sin skjulte Spirekraft; thi mellem de Traade, hvoraf det dannedes, var der sunde Rødder og Livsaarer. Hvor saadan Kraft aander under de vedtagne Former og Indstiftelser, sige de

Kloge: her er en Idee, men Virkeligheden er anderledes. Ja, vel en Idee, en
30 frugtbar Tanke! Medens de tale derom, voxer den ud i Dagen og præger det
Virkelige. Hvad Dagstid er da denne i vort Forbund? Der er en Tid, hvori Ideen
har faaet Liv og Blod, røres og boer iblandt os. Derfor lovpriser ogsaa jeg med
forhøiet Lyst dette Ynglingemøde, og som af mit Lands Inderste raaber jeg: I
35 gode svenske Mænd, der tænke over disse Rigers Pagt, dersom I vil vide, om der
er Troskab i Norge til at holde den, Kraft og Villie til at fremme dens Udvikling,
spørger da ei nu den tørre, døde Paragraph, ei Fortolkningens sondrende
Bogstav, hvis Kraft er det undvigende Svar; spørger Livet, Nuets og Fremtidens
Friske Liv - det er her, udsendt fra alle Norges Dale; det er trygt og tillidsfuldt,
40 uden Forbehold. I forlange jo intet bedre Svar end det, der her gives Eder paa
den korteste Vei fra Hjerter til Læben. Betragter denne Skare af Ynglinge, i hvis
Midte alvorlige Mænd fulgte det store Broderskabs Røst og her føle
Foryngelsens Glæde; hvor umiskjendelig er den Forstaaelse, der har indblandet
dem Alle mellem Sveriges ypperste Ungdom og givet Samlivet Udtryk af et
usvigeligt Løfte om det Dyrebareste: Om disse Folks Samhold og gjensidige
45 Troskab!

Derfor ere vi saa dybt og festligt grebne i denne Stund, at det ingensinde vil
kunne glemmes.

50 Held Eder da, I Ældre, at I inden Aftenskyggerne komme, kan staae paa
Høiden, i denne Glands, og skue ind i Forhaabningens Land! Tifold held dig,
du haabefulde Ungdom, at dette Lys, som hilses af din friske Sang, er dig som
selve Livets Vaarsol; at det skal stige med din egen Opgang, og med end større
Klarhed skinne over din Alvorstid!

55 Og priset være denne minderige Egn, dette gamle Lærdomssæde, fordi det saa
skjönt og rigt har omfattet og smykket det nye Haab i Norden! Priset være
Upsals ædle akademiske Ungdom, fordi den varmt og inderlig har hidkaldt de
norske Gjæster, og nu saa glædeligt fornemmer Troskabens Svar paa
60 Brodersindets Spørgsmaal! - - Dog, hvad siger jeg! Til Eder, mine unge Venner
skulde Talen anderledes vendes - I, der allerede selv, paa Norges Grund har
hentet Svaret. Tilgiver, at jeg for denne Herlighed i Eders Hjem var nær ved at
oversee et Glædesbillede fra mit eget. Ja, I kjendte forud Svaret, det som vi nu
aflægge midt i Sverigs Folk. I føle vist og vide, at Eders Erindring lever
65 uudslettelig i Norges Hovedstad, og staar der nu i fornyet Blomstring. Jeg hilser
og takker Eder fra Eders norske Venner i det Fjerne; og hvor ønskede jeg, at mit

70 Hjem's Befolkning her kunde stemme i med min Røst. Sandelig en Storm af de
rette Brysttoner skulde ryste disse Løvbuer. Men kun Tankerne ile hid. Hjælper
mig da I raske Svende under de sorte Huer! Udraaber af al Magt Eders Leve for
Upsals Høiskole og dens ædle Ungdom!

Kilde

J. S. Welhaven: Samlede verker, Oslo 1990-1992, bd. 4, s. 353-355.

75

Emner

Hilsningstale, Union, Unionsoppløsning

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/broderskab-i-norden>

80

85

90

95

100

105